

[Arbejdsministeren]

drejer sig om at give lønmodtagerne ret til at nægte at arbejde, og når det drejer sig om at sætte det fagretlige system ud af drift.

I øvrigt tror jeg, at de fleste mennesker vil have svært ved at acceptere, at Folketinget begynder at regulere, hvilke politiske holdninger der skal berettige til at nægte udførelse af et arbejde. Skal personalet i Kastrup Lufthavn så også kunne nægte at betjene fly fra Sovjetunionen, fordi de er modstandere af den sovjetiske invasion i Afghanistan? Det er dog et spørgsmål, som det var værd at få svar på.

Til slut vil jeg gerne slå fast, at udenrigspolitikken efter regeringens mening ikke skal føres gennem det arbejdsretlige system, og vi må derfor afvise dette forslag.

(Kort bemærkning).

Berlau (FK):

Ministerens bemærkninger om lige netop fly var jo ganske tankevækkende. Var det ikke den borgerlige regering, der i sin tid nægtede at retsforfølge SAS-piloter i forbindelse med flyvning til Sovjetunionen efter nedskydningen af 007 over Korea? Var det ikke netop en borgerlig regering, der tog et politisk standpunkt i forhold til en aktion, der skulle have været behandlet fagretligt? Det var det nemlig.

Kelm-Hansen (S):

Ministeren fandt forslaget tankevækkende. Jeg må sige, at jeg finder det også tankevækkende, at når repræsentanter for den danske regering rejser rundt f.eks. i Afrika og i bogstaveligste forstand lader sig bære på skjolde på grund af den danske sanktionspolitik, finder man det helt i orden, men hver gang vi her i salen drøfter sanktionspolitikken, er man stort set altid meget tøvende eller også direkte imod.

For Socialdemokratiets vedkommende er vi i princippet enige i, at en lønmodtager ikke skal kunne påtvinges et arbejde, som i realiteten kan siges at være en støtte til det racistiske styre i Den Sydafrikanske Republik. I betragtning af, at Danmark er gået forrest i sanktionspolitikken mod Sydafrika og har gennemført en lovgivning, som afbrød det økonomiske samkvem, er det også meget forståeligt, at der er mennesker, som siger, at de ikke ønsker på nogen måde at deltage i en funktion herhjemme, som kan siges at være en støtte til regimet.

Nu vil det netop på grund af sanktionspolitikken aldrig kunne blive nogen omfattende sag i Danmark, men derfor kan det godt være et stort problem for dem, det vedrører. Problemet opstår, fordi vi opretholder det sydafrikanske generalkonsulat i Danmark. Derfor er det også naturligt, at der er nogle, som har argumenteret for, at vi skulle afbryde de diplomatiske forbindelser med Den Sydafrikanske Republik.

I Socialdemokratiet er vi imidlertid tilhængere af universalitetsprincippet, et princip, som man har fulgt i en lang årrække herhjemme, og som man lidt forenklet kan sige indebærer, at vi anerkender, at staterne ligger, hvor de ligger, uden at man af den grund nødvendigvis også accepterer de regimer, som de har. Men netop derfor må der også skaffes mulighed for, at de mennesker og de faglige organisationer, som føler sig forpligtede over for Danmarks sanktionspolitik, ikke tvinges ud i situationer, hvor de med rette kan føle sig krænkede, for slet ikke at tale om at organisationer idømmes en bod, når de vejleder deres medlemmer i overensstemmelse med Danmarks officielle udenrigspolitik. Derfor mener vi også, at intentionerne i forslaget er rigtige.

Til gengæld finder vi formuleringerne lidt uheldige og ikke tilstrækkelig præcise. Det forekommer os indlysende, at det forhold, vi her drøfter, kan dækkes ind under henvisning til de gældende regler for arbejdsvægring i Norm for behandling af faglig strid. Det vil vi tage op under udvalgsarbejdet, og jeg går ud fra, at vi på den måde kan få bragt dette forhold i orden. Dermed vil vi også sikre os, at de faglige organisationer i overensstemmelse med de arbejdsretlige teorier kan medvirke til arbejdsstandsningers gennemførelse, i det omfang disse er lovlige ud fra individuelle standsningsgrunde.

Fischer (KF):

Ifølge beslutningsforslaget finder forslagsstillerne det i overensstemmelse med loven om forbud mod handel med Sydafrika, at den enkelte lønmodtager sikres retten til at frasige sig at udføre arbejde for Sydafrika, og henviser konkret til arbejde ved det sydafrikanske generalkonsulat i Danmark, og det er vistnok også det eneste konkrete holdepunkt i dette beslutningsforslag.

Men selv en meget spidsfindig tolkning af loven om forbud mod ind- og udførsel til og fra